

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-361-3-174>

CREATIVITY AS A KEY TO THE SUCCESS OF OPERATIONAL EFFICIENCY PROJECTS

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ФАКТОР УСПІХУ ПРОЄКТІВ ПІДВИЩЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Latysheva O.V.

*PhD (Economics), Associate Professor,
LLC “Technical university
“Metinvest polytechnic”,
Zaporizhzhia, Ukraine*

Латишева О.В.

*к.е.н., доцент,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Креативність є важливим елементом забезпечення успіху реалізації проєктів підвищення операційної ефективності бізнесу. Різні компанії в різних сферах діяльності в певний час вимушені були шукати та використовувати креативні підходи до вирішення проблем забезпечення операційної ефективності бізнесу.

У топ-менеджменті успішних компаній [2; 3] фокус уваги все більш зміщується на пошук талантів серед співробітників, які здатні генерувати нестандартні способи вирішення проблем, спроможні реалізовувати креативні ідеї для забезпечення ефективності бізнесу. Креативні співробітники мають здатність бачити нові можливості бізнесу, можуть пропонувати нестандартні підходи оптимізації виробничих процесів, зниження витрат, покращення якості продукції тощо [2; 3].

Вже сформована потужна наукова база методів розвитку навичок нестандартного (креативного) мислення серед персоналу компаній (метод мозкового штурму (Brainstorming), метод «6 капелюхів мислення» Едварда де Боно, метод SCAMPER, техніки аналогій та рефрамінгу, використання Mind Mapping та інші).

В цьому контексті, наприклад, професорка бізнесу в Колумбійському університеті Шина Айенгар (Sheena Iyengar) в своїй новій книзі пропонує метод вирішення складних проблем усіх видів – «Think Bigger», який складається з наступних кроків [4]:

Крок 1: Виберіть проблему, яка має бути достатньо складною, щоб її ніхто раніше не вирішував, але не настільки амбітною, щоб рішення залишалося фантазією.

Крок 2: Розбийте її на складові. Будь-яка велика проблема складається з безлічі менших. Відповідно, аби вирішити велику проблему, визначте і вирішіть менші проблеми. Складіть докладний список підпроблем, а потім скоротіть його до 5-7 ключових, тому що саме з таким рівнем складності одночасно може впоратися людський розум.

Крок 3: Порівняйте бажання. Тепер у вас є ваша проблема та її розбивка. Перш ніж розпочати пошук елементів рішення, потрібно зробити крок назад і зрозуміти загальну картину. На цьому кроці ви визначаєте три ключові групи і те, чого вони хочуть від рішення: це ви, ціль вашого рішення і треті сторони, які важливі для втілення рішення в життя. Ви перелічете потреби всіх трьох груп, порівнюєте їх, а потім використовуєте цей аналіз, щоб допомогти вибрати один із декількох варіантів рішення, які ви створюєте. Критерієм вибору слугуватиме ваша оцінка «загальної картини».

Крок 4: Шукайте нестандартні рішення. Складіть список цих рішень. Зберіть те, що працює, з різних джерел і навіть епох [4].

Крок 5: Карта вибору. Новатори, як правило, виділяють одне рішення, яке вони втілюють у життя. Але реальність така, що вони випробовують різні комбінації, принаймні в думках, перш ніж прийти до найкращого рішення. Вони схильні забувати попередні перестановки. Метод «Think Bigger» виводить їх на перший план: ви продовжуєте рухатися і перевертати шматочки, доки – еврика! – не з'явиться ціле. Тобто, на цьому етапі ви складаєте всі частини пазлу, комбінуйте і перекомбінуйте, поки вони не стануть на свої місця.

Крок 6: «Трете око». Тепер у вас є ідея, яка схожа на спалах осяяння. Але що це за ідея? Чим вона відрізняється від того, що вже існує? «Трете око» – це реальний феномен робочої пам'яті, коли образ формується в свідомості. Ви не просите інших судження про якість вашої ідеї, ви хочете знати, що вони бачать у вашій ідеї, щоб допомогти вам самим краще її пізнати. Таким чином, ви розвиваєте свою ідею і визначаєте, чи дійсно вона здатна надати користь [4].

Недарма усесвітньо визнаний експерт у галузі розв'язання проблем і впровадження змін (займає почесне місце в міжнародному рейтингу «20 мислителів сучасності») Томас Веделл-Веделлсборг (Thomas Wedell-Wedellsborg) звертав увагу на той факт, що щодня розумні й талановиті люди по всьому світі припускаються помилок лише тому, що розв'язують не ті проблеми. Через це з'являються мобільні застосунки, якими ніхто не користується, відкриваються заклади, які стоять порожніми... Бізнес втрачає час і гроші. Томас Веделл-Веделлсборг впевен, що усього цього можна уникнути, якщо освоїти рефреймінг –

уміння переформулювати проблеми, ставлячи правильні запитання на етапі планування. Тоді ухвалені рішення будуть ефективними, ідеї креативними, а ризики мінімальними [5].

Отже, в сучасному бізнес-середовищі креативність набуває особливого значення для вирішення складних завдань. Креативність – це не лише здатність генерувати унікальні ідеї, але й здатність бачити можливості в найбанальніших ситуаціях. У контексті операційної ефективності, це означає вміння підходити до проблеми з нестандартного ракурсу та знаходити неочікувані рішення. По-перше, креативність дозволяє підприємствам ідентифікувати «больові точки» та відповідно по-новому подивитися «зони для покращення», які можуть бути непомітними при традиційному підході. Наприклад, у виробництві, це може бути звичайний виробничий бізнес-процес, який за допомогою креативного мислення може бути оптимізований та прискорений. По-друге, креативність важлива для розробки та впровадження нових технологій та методів виробництва чи обслуговування, які можна удосконалити завдяки креативному підходу до проблеми. У кінцевому підсумку, креативність стає ключовим елементом в управлінні операційною ефективністю бізнесу, оскільки дозволяє підприємствам не лише підтримувати конкурентоспроможність, але і виходити на новий рівень розвитку.

Перелік використаних джерел

1. Muhamad Mazla, Mohd Khata Bin Jabor, Kashif Tufail, Amir Faisal Noor Yakim, Hanim Zainal. (2020) The Roles of Creativity and Innovation in Entrepreneurship. ATLANTIS-PRESS. (Available at: 15 September 2023) URL: <https://www.atlantis-press.com/proceedings/icosd-19/125944672> (Available at: 15 September 2023)
2. Mark Talmage-Rostron (2023) Importance of Creativity & Innovation in Entrepreneurship 2023. Nexford University. Vol. at 08.02.2023. URL: <https://www.nexford.edu/insights/creativity-innovation-in-entrepreneurship> (Available at: 15 September 2023).
3. Sheena Iyengar. Think Bigger. Columbia Business School Publishing. 2023. p. 300. URL: <https://bit.ly/3pLkJxo> (Available at: 15 September 2023).
4. Томас Веделл-Веделлсборг. У чому ваша проблема? Мистецтво нешаблонного мислення. Видавництво: "Vivat", 2023. с. 211. (<https://www.management.com.ua/books/view-books.php?id=3042>)